

Provinciale Staten van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Datum: 24 november 2021
Relatienummer:
Onze referentie: 210148DT-ag

Onderwerp: Regionaal Water en Bodem Programma en ontwerp-
Omgevingsverordening

Geachte Statenleden,

De komende weken zal u het Regionaal Water- en Bodemprogramma (RWP) en de Omgevingsverordeningen in uw Statenvergadering bespreken. Op 5 november heeft u hierover een brandbrief (zie bijlage) ontvangen van de Bodemenergiebranche die wij vanuit Techniek Nederland van harte ondersteunen. Het RPW en de ontwerp-Omgevingsverordening zoals die nu ter besluitvorming voorliggen kunnen namelijk grote gevolgen hebben voor de haalbaarheid van uw plannen op het gebied van duurzaamheid en energietransitie. Wanneer u akkoord gaat met de plannen, dan zal de installatie van zogenoemde bodem-gebonden warmtepompen in vrijwel de gehele provincie Noord-Brabant niet meer mogelijk zijn. Mede vanwege het risico dat andere provincies uw voorbeeld zullen volgen, zien wij ons daarom genoodzaakt om ook vanuit Techniek Nederland bij u aan de bel te trekken.

Het beheer van de bodem is een belangrijke taak die zorgvuldigheid vereist. Dat wil echter niet zeggen dat alle activiteiten uit voorzorg stilgelegd moeten worden. De procedures voor het bodemboren en herstellen van kleilagen is in verschillende protocollen en een erkenningsregeling vastgelegd en wettelijk verankerd. De risico's zijn bovendien wetenschappelijk onderzocht en herhaaldelijk 'zeer beperkt' genoemd. Het beslag dat bodemenergie legt op de elektrische infrastructuur is tot slot eveneens beperkt. Het voorzorgsprincipe is daarom wat ons betreft hier niet van toepassing.

De bijdrage van bodemenergie aan de toekomstige Brabantse energievoorziening is ons inziens onontbeerlijk gezien de ambitieuze doelstellingen van de provincie op gebied van duurzaamheid en energietransitie. Deze vorm van energie op voorhand uitsluiten – hoe

Datum: **24 november 2021**
Onze referentie: **210148DT-ag**
Pagina: **2 van 2**

onbedoeld ook –is zeer onverstandig. Wij dringen er daarom bij u op aan om u grondiger te oriënteren op de mogelijkheden van bodemenergie, alvorens te besluiten over het RPW en de ontwerp-Omgevingsverordening.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter Techniek Nederland

Het college van Gedeputeerde Staten Noord-Brabant
Provincie Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Betreft: brandbrief Regionaal Water en Bodem Programma en ontwerp-Omgevingsverordening

5 november 2021

Hoogedelgestrengedames en heren,

Ondergetekende bedrijven en hun overkoepelende Branchevereniging bodemenergie en branchevereniging Gecertificeerde Grondboor- en Bemalingsbedrijven Nederland (GGBN) (verder: de bodemenergie-branche) vragen uw urgente aandacht voor de gang van zaken omtrent de vaststelling van het Regionaal Water en Bodem Programma en van de Omgevingsverordening.

Het door u vastgestelde Regionaal Water en Bodem Programma 2022-2027 (RWP) dat aan PS voorligt voor oordeelsvorming op 19 november en voor besluitvorming op 3 december is o.i. niet besluitrijp. Hetzelfde geldt voor de Omgevingsverordening (OV) waarvoor uw vaststelling daarvan in november is gepland en met voorziene besluitvorming in PS in februari 2022. De bodemenergie-branche heeft in het kader van de inspraakprocedures van beide besluiten uitgebreide zienswijzen ingediend.

Onze inbreng en door de provincie zelf vergaard/gevraagd wetenschappelijk onderzoek is niet verwerkt in RWP en OV. Er wordt u dus gevraagd een besluit te nemen op basis van onvolledige informatie. Wij verzoeken om een onderhoud, zodat u uw besluit kan baseren op een volledig inzicht. De motivatie vanuit bodembescherming en de impact op de bouwopgave en de warmtetransitie zijn onvoldoende integraal beschouwd. De beide voorstellen zijn in tegenspraak met herhaaldelijk wetenschappelijk vastgestelde zeer beperkte risico's van de techniek voor de bodem en ook rechtstreeks in tegenspraak met de in dit kader door de provincie zelf gevraagde onafhankelijke expert-adviezen.

Het RWP en de OV leggen onnodige restricties op aan de toepassingen van bodemenergie. De bodemenergie-branche stelt de provincie Noord-Brabant in staat om een grote bron van duurzame verwarming en koeling te mobiliseren voor een belangrijk aandeel in de Brabantse energietransitie. Dit gebeurt bovendien op een zeer kostenefficiënte manier, waarbij de belasting op het elektriciteitsnet erg klein is, wat een steeds belangrijker voordeel wordt. Duidelijk is dat de voorgestelde regels een negatieve impact op de sector zullen hebben, maar daarmee ook op de mogelijkheden die gemeenten en inwoners van Noord-Brabant hebben om de energietransitie kosten-efficiënt vorm te geven.

Het is voor ons onbegrijpelijk dat vooralsnog niets is gedaan met alle zienswijzen die hierop gewezen hebben. Daarbij wijzen wij erop dat de Provincie zelf drie onderzoeken heeft laten uitvoeren naar risico's van en alternatieven voor bodemenergie. Deze onderzoeken van TNO, GroenHolland en Sweegers & De Bruin concluderen unaniem dat de voorgenomen restricties niet nodig zijn om de bescherming van de bodem en het grondwater te waarborgen. De vraag rijst hoe het kan zijn dat de Provincie de uitkomsten van door haar zelf ingestelde onderzoeken links laat liggen.

Sterker nog, de huidige voorgestelde beperkingen kunnen juist leiden tot risico's, zoals ook door de onderzoekers geconcludeerd wordt. Er worden geen éxtra restricties opgelegd aan zogenaamde open bodemenergiesystemen, wel aan gesloten bodemenergiesystemen als ze beide ondergrondse

kleilagen zouden doorboren; ons is onduidelijk welke specifieke veronderstelde risico's de Provincie voor gesloten systemen veronderstelt waardoor deze aan banden zouden moeten worden gelegd.

Ondanks de inbreng van experts en inspraakrondes lijkt de Provincie vooringenomen te zijn en al bij voorbaat een besluit te hebben voorbereid over de restricties. Tijdens de bijeenkomst op 14 september werd door de Provincie weliswaar aangegeven dat de zienswijzen, inventarisatie en onderzoeken tot enkele andere inzichten hebben geleid. Maar tot op heden worden de restricties in het RWP en de OV op geen enkel cruciaal punt aangepast en wordt de indruk gewekt dat de gehele inspraakprocedure slechts voor de Bühne was.

Bovendien zijn door de branche en de expert-onderzoekers alternatieven aangedragen die de veronderstelde risico's nog verder kunnen beperken. Ook hier is vooralsnog niets mee gedaan.

Tot slot wijzen wij nog op het volgende. De Provincie baseert zich bij de vaststelling van het RWP op de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en de doelstellingen die staan omschreven in artikel 1 van de richtlijn. Een van deze doelstellingen luidt dat het beleid moet bijdragen aan:

'de beschikbaarheid van voldoende oppervlaktewater en grondwater van goede kwaliteit voor een duurzaam, evenwichtig en billijk gebruik van water.'

Het restrictieve beleid van de Provincie omtrent bodemenergie strookt ons inziens niet met deze doelstelling. Dit beleid is immers louter ingegeven door de bescherming van het drinkwater. Evenwichtig en billijk gebruik impliceert echter dat daarbij ook rekening wordt gehouden met andere toepassingen van grondwater zoals energievoorziening, landbouw en natuur. De integrale benadering die wij voorstellen, waarbij zowel het belang van drinkwater als het belang van energievoorziening een plaats heeft in de beleidsvoering, is daarom meer in lijn met de KRW.

Gezien de gevolgen voor de sector, maar vooral ook gezien de gevolgen die het voorgenomen beleid gaat hebben op de gemeenten, inwoners en bedrijven in Noord-Brabant, willen wij graag op zo kort mogelijke termijn met u in gesprek. In dit gesprek onderbouwen we de noodzakelijke rol van bodemenergie in de Brabantse energietransitie en waarom daarvoor voldoende ruimte moet worden gegeven. Wij gaan daarbij geenszins voorbij aan het belang van de bescherming van de Brabantse bodem want ook wij vinden schoon en veilig drinkwater van cruciaal belang, zoals ook blijkt uit inspanningen van de sector voor de wettelijke borging van het kwaliteitskader.

Wij zullen contact met u opnemen voor een gesprek.

Voor een reactie vooraf, gelieve te reageren naar onze adviseur dhr. Joost Potjer, te bereiken op potjer@brabers.nl, of telefonisch via 06-21857992.

Hoogachtend,

Mede namens:

Co-founder [Klimaatgarant B.V](#)

Algemeen directeur Itho Daalderop

Chief Technology Officer Nathan Holding
B.V.

Algemeen directeur Groenholland

IF Technology

Mede namens:

Voorzitter [branchevereniging Gecertificeerde
Grondboor- en Bemalingsbedrijven Nederland](#)